

انتهاء
دعاية حافظ انس نصر

SURAH AN-NISA', AYAH NUMBER 11

[AULAAD KA HISSA]

MODULE 5

Al'haqu alfarai'da biahliha, fama baqiya fahuwa la'ula rajulin 'zakarin

أَحْقَوُ الْفِرَائِضَ بِأَهْلِهَا، فَمَا بَقِيَ فَهُوَ لَأُولَى رَجُلٍ ذِكْرٌ

“Maal Allah ki kitaab ke mutabiq ahl-e-faraaiz main taqseem karo aur jo kuch zawil farooz chhorhain
qareebi mard us ka zyada haqdaar hai”

[Bukhari aur Muslim]

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنْثَيَيْنِ ۚ فَإِنْ كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ أُنْثَيَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلَّا مَا تَرَكَ ۖ وَإِنْ كَانَتْ وَحِدَةً فَلَهَا الْنِصْفُ ۚ وَلَا بَوْيَهُ لِكُلِّ وَحْدَةٍ مِنْهُمَا ۖ الْسُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ ۚ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرَثَهُ أَبُوهُهُ الْثُلُثُ ۚ فَإِنْ كَانَ لَهُ إِحْوَةٌ فَلِأُمِّهِ الْسُّدُسُ ۚ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا أَوْ دَيْنٍ ۚ وَإِنْ كَانَ لَهُ أَبَاوْكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ أَيْمُونَ أَقْرَبُ لَكُمْ نَفْعًا ۚ فَرِيضَةٌ مِنَ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْمًا حَكِيمًا

Allah Ta'la tumhain wasiyat karta hai tumhari aulaad ke baray main ke larhkay ke liye hissa hai do (2) larhkiyon ke barabar phir agar larhkiyan hi hon (do [2] ya) do (2) se zyada tou un ke liye tarkay ka do tihaai (2/3) hai aur agar aik (1) hi larhki hai tou us ke liye aadha hai aur mayyat ke waalidain main se har aik (1) ke liye chhata hissa hai jo us ne chhorha agar mayyat ki aulaad ho aur agar us ki aulaad na ho aur us ke waaris maa baao hi hon tou us ki maa ka aik tihaai (1/3) hai phir agar mayyat ke behan bhain hon tou us ki maa ka chhata hissa hai baas us wasiyat ki ta'meel ke jo wo kar jaye ya baad adaa-e-qarz ke tumharay baap aur tumharay betay tum nahi jaantay ke in main se kon tumharay liye zyada naafe' hai ye Allah ki taraf se muqarra kia hua fareeza hai yaqeenan Allah Ta'ala ilm-o-hikmat wala hai

لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ إِنَّمَا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كُثُرَ
نَصِيبًا مَفْرُوضًا

Mardon ke liye bhi hissa hai is main se jo tarka chhorha ho waalidain ne aur
rishtedaaron ne aur aurton ka bhi hissa hai is main se jo tarka hai waalidain
aur rishtedaaron ka chahay wo wiraasat thorhi ho ya zyada ho ye hissa hai
(Allah ki taraf se) farz kia gaya

[Surah an-Nisa: 7]

ASHAAB-UL-FARAAIZ

Ashaab-ul-faraaiz: Wo wursaa jin ke hissay kitaab-o-sunnat main muqarrar kar diye gaye hain
(in main kami-o-beshi nahi ho sakti)

Tadaad: Ye kul baara (12) hain, mardon main se chaar (4) aur aurton main se aath (8)

Qur'an-o-sunnat main muqarra hissay:

Pehla set

1- Nisf ($\frac{1}{2}$)

2- Ruba' ($\frac{1}{4}$)

3- Thaman ($\frac{1}{8}$)

Doosra set

4- Thalathaan ($\frac{2}{3}$)

5- Thuluth ($\frac{1}{3}$)

6- Sudus ($\frac{1}{6}$)

ASHAAB-UL-FARAAIZ KE HISAS AUR UN KI SHARAAYET – AULAAD KA HISSA

Beti:

1- **Nisf:** Wo akeli ho

2- **Thuluthaan:** Betiyan aik (1) se zyada hon aur beta (mu'assab)
na ho (khuwa wo aik maa baap se na bhi hon)

ASHAAB-UL-FARAAIZ KE HISAS AUR UN KI SHARAAYET – AULAAD KA HISSA

Poti:

- 1- **Nisf:** Jab us se ooper koi aulaad na ho, wo apnay darjay main akeli ho
- 2- **Thuluthaan:** Jab ooper aulaad na ho, barabar ki aik (1) se zyada potiyaan hon, barabar ka pota ho
- 3- **Sudus:** Jab ooper nisf lenay wali sirf aik (1) mu'annas aulaad ho, barabar pota na ho

POTA POTI KI HAALATAIN

1. Agar pota ooper darjay ka ho tou wo neechay darjay ki potiyon ko mehroom kar de ga
(jaisay: *pota, parhpoti*)
2. Agar pota aur poti aik (1) darjay ke hon tou pota barabar ki poti ko laazman asaba
banaye ga (maslan: ***pota, poti ya parhpota, parhpoti***)
3. Agar pota neechay darjay ka ho tou ooper darjay ki potiyon ko sirf farzi hissa na
milnay ki soorat main asaba banaye ga, agar wo farzi hissa le rahi hai tou asaba nahi
banaye ga. (maslan: ***2 betiyan, poti, parhpota***)